

درس شناخت و خودسازی
از امام حسین علیه السلام در صحرای عرفات

باترجمه فارسی
عبدالکریم بی‌آزار شیرازی

ویراست جدید

مقدمه مترجم

آدم عليه السلام در عرفات

فَتَلَقَّى آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.^۱
آدم از پروردگارش کلماتی دریافت کرد و با آن به سوی خدا بازگشت،
و خداوند توبه او را پذیرفت که او توبه پذیر مهربان است.

طبق روایت امام صادق عليه السلام، آدم عليه السلام پس از خروج از جوار خداوند و فرود به دنیا
۴۰ روز هر یامداد بر فراز کوه صفا با چشم گریان در سجده بود. جبرائیل بر آدم عليه السلام
فرود آمد و پرسید:

- چرا گریه می کنی ای آدم؟
- چگونه می توانم گریه نکنم، در حالی که خدا مرا از جوارش بیرون
رانده و در دنیا فرود آورده است؟
- ای آدم، به درگاه خدا توبه کن و به سوی او بازگرد.
- چگونه توبه کنم؟

۱. سوره بقره، آیه ۳۷.

جبرائیل در روز هشتم ذی حجه آدم علیه السلام را به منی برد. آدم علیه السلام شب آنجا ماند و صبح با جبرائیل به صحرای عرفات رفت. جبرائیل، هنگام خروج از مکه، احرام بستن و لبیک گفتن را به او یاد داد. وقتی بعد از ظهر روز عرفه فرارسید، تلبیه را قطع و به دستور جبرائیل غسل کرد. پس از نماز عصر، جبرائیل آدم علیه السلام را به وقوف در عرفات واداشت و کلماتی را که از پروردگار دریافت کرده بود به وی تعلیم داد. این کلمات چنین بود:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ عَمِلْتُ سُوءًا وَظَلَمْتُ نَفْسِي
وَاعْتَرَفْتُ بِذُنُوبِي اغْفِرْ لِي إِنَّكَ أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ.

خداوندا، با ستایش تو را تسبیح می‌گویم، جز تو خدایی نیست، کار بدی کردم و به خود ظلم کردم، به گناه خود اعتراف می‌کنم، تو مرا ببخش که بخشندهٔ مهربانی.

دست آدم علیه السلام تا غروب آفتاب رو به آسمان بلند بود و با تضرع اشک می‌ریخت. وقتی آفتاب غروب کرد، همراه جبرائیل روانهٔ مشعر شد و شب را آنجا گذراند. صبحگاهان، در مشعر به پا خاست و در آنجا نیز با کلماتی به دعا پرداخت و به درگاه خداوند توبه کرد.^۱

حضرت ابراهیم علیه السلام در عرفات

در صحرای عرفات، جبرائیل مناسک حج را به حضرت ابراهیم علیه السلام نیز آموخت و حضرت ابراهیم علیه السلام می‌فرمود: «عَرَفْتُ، عَرَفْتُ.» (شناختم، شناختم.)

۱. البرهان، علامه سید هاشم بحرینی، چاپ دوم، ج ۱، ص ۸۹.